

INFORMACE ZA ZAHRANIČNÍCH ČASOPISŮ č.12/2016

Výběrová rešerše z Pedagogické bibliografické databáze. Plné texty článků lze objednat v elektronické podobě prostřednictvím elektronické pedagogické knihovny (e-PK), <http://www.epk.cz/> nebo v papírové podobě e-mailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

Why Do Secondary School Students Lose Their Interest in Science? Or Does it Never Emerge? : a Possible and Overlooked Explanation [Proč žáci střední školy ztrácejí zájem o přírodní vědy? Nebo se u nich nikdy neobjevil? : možná a přehlížená vysvětlení] / Per Anderhag, Per-Olof Wickman, Kerstin Bergqvist, Britt Jakobson, Karim Mikael Hamza, Roger Säljö -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Science education -- ISSN 0036-8326 -- Roč. 100, č. 5 (2016), s. 791-813.

Švédská studie přehodnotila výsledky předchozích výzkumů, které se zabývaly ztrátou zájmu o přírodní vědy u žáků při přechodu se základní na střední stupeň vzdělávání, a zaměřila se na to, co je skutečným objektem zájmu žáků během přírodovědné výuky (jaká témata a aktivity). Na základě analýzy chování a postojů žáků během přírodovědné výuky na základním i středním stupni vzdělávání dospívají autoři k názoru, že nejde o ztrátu zájmu, ale o to, že se na primárním stupni skutečný zájem nevytvořil.

zájem ; žák ; přírodní vědy ; přírodovědný předmět ; přechod ze základní na střední školu ; základní škola ; střední škola ; výsledek výzkumu ; Švédsko
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/453394>

2.

Viróza digitálnej demencie / J. Cílek

In: Rodina a škola : mesačník pre rodičov a učiteľov -- ISSN 0231-6463 -- Roč. 64, č. 9 (november) (2016), s. 21.

Digitální demence je mozkovým specialistou prof. Manfredem Spitzerem popsána jako psychický proces, při němž dochází vlivem přílišného používání digitálních médií k rozkladu kognitivních funkcí mozku. Internetový specialista N. Carr potvrzuje negativní působení nadměrného používání digitálních technologií na

vlastní zkušenosti: jeho mozek přišel o schopnost pracovat s delšími a složitějšími texty. Ještě negativněji působí digitální technologie na dětský mozek. Přitom podle výroční zprávy Protidrogové komise spolkové vlády je v SRN na internetu závislých čtvrt milionu mladých lidí ve věku 14 - 24 let a dalších 1,4 milionu se k závislosti přibližuje. V závěru článku jsou uvedena doporučení, jak se před digitální demencí chránit.

internet ; informační technologie ; působení ; poznávací schopnost ; porozumění textu ; dítě ; mládež ; dysfunkce ; mozek ; počítačová závislost ; prevence ; SRN ; digitální demence

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/453606>

3.

Theoretische und konzeptionelle Überlegungen zur Vermeidung von Lesebarrieren bei naturwissenschaftlichen Schülerexperimenten / [Teoretické a koncepční úvahy k tomu, jak odstranit bariéry ve čtení při žákovských přírodovědných pokusech] / Markus Scholz, Christoph Dönges, Christine Dechant, Annika Endres -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Zeitschrift für Heilpädagogik -- ISSN 0513-9066 -- Roč. 67, č. 10 (2016), s. 454-464.

Žákovské pokusy hrají významnou úlohu ve výuce přírodovědných předmětů. Žáci s omezenými kompetencemi ve čtení jsou však při těchto pokusech, kde je důležitý psaný návod, znevýhodněni. Autoři příspěvku navrhuji, na základě empirických zjištění i teoretických úvah, možnosti, jak text návodu zjednodušit, zvětšit ho a zvýraznit, případně ho nahradit pomocí ilustrací a symbolů nebo prostřednictvím video návodů. Zároveň upozorňují na to, že návody k přírodovědným pokusům je třeba náležitě didakticky zpracovat a zasadit do obsahových souvislostí. Je třeba vzít do úvahy i další omezení žáka (motorické, sníženou schopnost vnímání aj.).

teorie ; koncepce ; porozumění textu ; čtení ; způsobilost ; přírodovědný předmět ; experiment ; psaný jazyk ; empirický výzkum ; text ; ilustrace ; symbol ; video ; didaktika ; obsah výuky ; žák ; speciální vzdělávací potřeby ; motoricky postižený ; vnímání ; přiměřenost ; návod

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/453233>

4.

The impact of adopting a research orientation towards use of the Pupil Premium Grant in preparing beginning teachers in England to understand and work effectively with young people living in poverty / [Orientační

výzkum o používání vládního grantu v Anglii a o přípravě učitelů vedoucích k porozumění a k efektivní práci se žáky žijícími v chudobě] / Katharine Burn, Trevor Mutton, Ian Thompson, Jenni Ingram, Jane McNicholl, Roger Firth -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of education for teaching : international research and pedagogy -- ISSN 0260-7476 -- Roč. 42, č. 4 (2016), s. 434-450.

Souvislost mezi špatným prospěchem a socioekonomickým statutem žáka byla prokázána v mnoha výzkumech. Důležité je, jak se na tento problém dívají učitelé a také studenti učitelství. Autoři zorganizovali malý výzkum mezi studenty učitelství, ve kterém budoucí učitelé odpovídali na otázku, jakým způsobem jim byla informace o žácích žijících v chudobě sdělována ve škole, a jaký oni sami mají názor na zajištění efektivních způsobů odstraňování socioekonomické bariéry, která u chudých žáků zhoršuje podmínky pro učení. Pozornost je věnována Pupil Premium Grant, grantu zajišťujícímu finanční příspěvky školám pro žáky v chudobě, zavedenému v Anglii vládním nařízením z r. 2011.

žák ; socioekonomický status ; chudoba ; působení ; prospěch ; student učitelství ; vzdělávání učitelů ; názor ; informace ; podpora ; Anglie ; Velká Británie ; opatření ; bariéra
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/453727>

5.

Tensions and challenges in China's education policy borrowing / [Napětí a výzvy v přejímání vzdělávací politiky v Číně] / Charlene Tan -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research : a review for teachers and all concerned with progress in education -- ISSN 0013-1881 -- Roč. 58, č. 2 (2016), s. 195-206.

Autor seznamuje s výzvami a potížemi vznikajícími jako důsledek přejímání některých částí školské politiky v Číně ze zahraničí. Posuzuje tento fakt z hlediska probíhající školské reformy. Soustřeďuje se na interakce a konflikty

mezi lokální a zahraniční ideologií a praxí. Jádrem této analýzy jsou odpovědi 166 ředitelů, zástupců ředitele a učitelů z Číny, kteří je zapsali do dotazníků distribuovaných v letech 2013 a 2015. Vyšlo najevo, že čínské školství přejímá ze zahraničí jen určité praktiky a myšlenky, např. kurikula vytvářená samotnými školami nebo formativní hodnocení. Vybraná praxe je pak dále projednávána a upravována podle ideologických názorů zřizovatelů škol, kteří většinou ještě lpí na výuce teorie a na klasickém zkoušení.

systém výchovy a vzdělávání ; školství ; školská reforma ; školská politika ; interakce ; konflikt ; zahraničí ; výzkum ; Čína ; přejímání vzdělávací politiky
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/453648>

6.

Schreiben ist Gold : ... und eine Aufgabe für die ganze Schule / [Psaní je zlato : ... a úkol pro celou školu] / Gerhard Eikenbusch -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pädagogik -- ISSN 0933-422X -- Roč. 68, č. 10 (2016), s. 6-9.

Pro rozvoj dovednosti psaní je považována za primární výuka v předmětu mateřský jazyk. Článek se v teoretické rovině zamýšlí nad možnostmi, jak prostřednictvím jazyka rozvíjet sociálně kognitivní kompetence, tj. úroveň myšlení a schopnosti diskuze a verbálního projevu, ve všech školních předmětech. Vyzdvižení úlohy rodičů v procesu rozvoje dovednosti psaní, pozitivní vliv rodinného prostředí, kde se projevuje zájem o kultivaci jazyka.

psaní ; škola ; dovednost ; mateřský jazyk ; komunikační schopnost ; mezipředmětové vztahy ; sociální dovednost ; poznávací schopnost ; diskuse ; myšlení ; ústní projev ; rodiče ; rodinné prostředí ; rozvíjení schopností
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/452909>

7.

Podcasts : a technology for all? / [Podcasting : technologie pro všechny?] / Daniela Gachago, Candice Livingston, Eunice Ivala -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational technology -- ISSN 0007-1013 -- Roč. 47, č. 5 (2016), s. 859-872.

Zatímco pedagogické benefity a nedostatky podcastingu (šíření video- nebo audiozáznamů přes internet) byly již předmětem mnoha výzkumů, jen málo z nich se zabývalo jeho potenciálem z hlediska sociální inkluze. Jihoafrický výzkum mezi vysokoškolskými studenty se proto zaměřil na potenciál této technologie v oblasti vzdělávání tzv. netradičních studentů (studentů s nižším sociálně-ekonomickým statutem, z rodiny s nižším stupněm dosahovaného vzdělání, dospělého věku atd.). Z výzkumu sledujícího dostupnost a využití podcastingu mezi studenty velké univerzity vyplynulo, že podcasting oceňují všichni studenti, nejvíce ho však využívají právě netradiční studenti. Jako nejefektivnější se jevílo využívání záznamů obsahově náročných přednášek. Předností podcastingu je jednoduchost a finanční nenáročnost technologie.

informační technologie ; internet ; videozáznam ; nahrávka ; přednáška ; student ; vysoká škola ; sociálně znevýhodněný ; inkluzivní vzdělávání ; sociální integrace ; pedagogický výzkum ; Jihoafrická republika ; podcasting
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/453778>

8.

On the supranational spell of PISA in policy / [O nadnárodním kouzlu testů PISA v politice] / Jo-Anne Baird, Sandra Johnson, Therese N. Hopfenbeck, Talia Isaacs, Terra Sprague, Gordon Stobart, Guoxing Yu -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research : a review for teachers and all concerned with progress in education -- ISSN 0013-1881 -- Roč. 58, č. 2 (2016), s.121-138.

Výsledky mezinárodních srovnávacích testů PISA mají důležitý dopad na vládní politiku. Tento fenomén je na vzestupu - mnoho zemí sleduje výsledky svých žáků a podle nich řídí vzdělávací reformy. Cílem předkládané studie bylo zjistit, jaké jsou reakce na výsledky v testech PISA v šesti zemích: Číně, Kanadě, Anglii, Francii, Norsku a Švýcarsku. Autoři zkoumali politické dokumenty, zprávy z médií a akademické články. Ve čtyřech zemích byly výsledky PISA považovány za skandální a vyvolaly rychlou reakci ve formě změn ve školství. I v ostatních zemích se politika vzdělávání upravila, avšak výzkum ukázal, že v zemích s podobnými výsledky v PISA byla opatření rozdílná. Celkovým výsledkem

výzkumu však bylo zjištění, že testy PISA mají ve všech zemích, jejichž žáci se jich účastní, magickou moc, která přináší mnoho typů vzdělávacích reforem.

výkonový test ; srovnatelný výkon ; působení ; školská reforma ; školství ; školská politika ; komparace ; analýza ; dokument ; výsledek výzkumu ; PISA ; Kanada ; Čína ; Anglie ; Francie ; Norsko ; Švýcarsko ; změna ; mezinárodní šetření

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/453579>

9.

Medzipohlavné rozdiely žiakov vyššieho sekundárneho vzdelávania v oblasti emocionálneho prežívania vyučovacej hodiny / [Differences of High School Student in the Context of Emotional Experience of the Lesson] / Alžbeta Lobotková, Robert Tomšík -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pedagogika.sk : slovenský časopis pre pedagogické vedy -- ISSN 1338-0982 - - Roč. 7, č. 3 (2016), s. 191-203.

Príspevok seznamuje s výsledky dotazníkového šetření, jehož cílem bylo identifikovat rozdíly v jednotlivých typech emocionálního prožívání vyučovací hodiny u žáků (vzorek 184 chlapců, 228 dívek; průměrný věk 17,11 let) středních odborných škol v Trenčinském kraji. Príspevok obsahuje vyhodnocení formou tabulek a grafů a v příloze je zveřejněn Dotazník DEP.

gender ; výzkum ; výsledek výzkumu ; žák ; vzdělávání ; afektivní chování ; vyučovací hodina ; dotazník ; dotazování ; chlapec ; dívka ; střední odborná škola ; hodnocení ; emoce ; Trenčiansky kraj (Slovensko) ; Slovensko ; sekundární vzdělávání ; prožitek ; rozdíl ; věk 17

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/453060>

10.

Konkurs čtecov Malen'kij rebenok s bol'simi pravami : dlja detej 6 - 8 let / [Konkurs ve čtení Malé dítě s velkými právy : pro děti ve věku 6 - 8 let] / N. Bykova -- rus

In: Doškol'noje vospitanije : organ Ministerstva prosvěščenija RSFSR -- ISSN 0012-561X -- Roč. 88, č. 9 (2016), s. 37-40.

Zaměstnání pro děti, ve kterém jsou tématem dětská a lidská práva. Děti čtou nahlas verše ruských básníků a hádají, o kterém právu básnička pojednává. Dozvídají se o právu žít a být vychováván v rodině, právu na vzdělání, právu na lékařskou pomoc, právu na dostatečné množství jídla a pitné vody apod. Cílem zaměstnání je poznání lidských práv, seznámení s morálkou, ale i naučit se číst nahlas verše, naučit se dělat úsudky a rozvíjet pocit sebeúcty a úcty k ostatním lidem.

předškolní výchova ; lidská práva ; práva dítěte ; hlasité čtení ; poezie ; mateřská škola ; morálka ; sebeúcta ; Rusko ; věk 6-8

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/453793>

11.

Children's science learning : a core skills approach / [Jak se děti učí vědy : přístup skrze základní dovednosti] / Andrew K. Tolmie, Zayba Ghazali, Suzanne Morris -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational psychology -- ISSN 0007-0998 -- Roč. 86, č. 3 (September) (2016), s. 481-497.

Existuje jen málo výzkumů o tom, jaké jsou prediktory a jaké dítě musí mít kompetence k tomu, aby bylo úspěšné ve vědách. Vědci se však shodují, že k úspěšnému studiu přírodních věd je potřeba určitých dovedností. Jde zejména o tacitní neformální znalosti, které dítě během života získává při každodenní konverzaci. Z dovedností je to zejména pozorovací schopnost, schopnost extrahovat a zdůvodňovat vztahy mezi jevy a znát mechanismy těchto jevů. Autoři podrobně rozebírají tyto dovednosti a píšou o nutnosti poznat také vědeckou slovní zásobu a vědecký jazyk.

přírodní vědy ; schopnost ; dovednost ; znalost ; úsudek ; pozorování ; úspěch ; přírodovědné studium ; odborný jazyk ; předpoklady

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/453228>

12.

Extending social networking into the secondary education sector / [Rozšíření používání sociálních sítí do středoškolského sektoru] / Su Iong Kio -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational technology -- ISSN 0007-1013 -- Roč. 47, č. 4 (2016), s. 721-733.

Zatím jen málo empirických studií se věnovalo problematice využívání sociálních sítí ve středoškolském prostředí. V článku prezentovaná čínská studie realizovaná mezi středoškolskými studenty v čínské oblasti Macao se zaměřila právě na tuto oblast. Sledovala frekvenci využívání, účel používání a realizované aktivity a zaměřila se speciálně na ty aktivity, které souvisejí se školou, učením a studiem. Zajímala se o vztah mezi aktivitami studentů na sociálních sítích a jejich vztahem k učení a studijní úspěšnosti. Ukázalo se, že nejen vysokoškoláci, ale i studenti středních škol s úspěchem využívají sociální sítě k aktivitám spojeným se školou a studiem.

internet ; počítačové aplikace ; komunikace ; žák ; střední škola ; učení ; školní úspěšnost ; výsledek výzkumu ; Čína ; Macao ; sociální síť
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/453270>

13.

Discussing poverty with student teachers : the realities of dialogue / [Diskuze o chudobě se studenty učitelství : realita dialogu] / Hanneke Jones -- eng --
Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of education for teaching : international research and pedagogy -- ISSN 0260-7476 -- Roč. 42, č. 4 (2016), s. 468-482.

Článek je založen na vlastní zkušenosti autorky coby univerzitního pedagoga a zaměřuje se na téma socioekonomická znevýhodněnost ve vzdělávání učitelů. Autorka předkládá případovou studii založenou na dialogu ve formě bádání jako nástroje pro výuku o sociální spravedlnosti na pedagogických fakultách. Vysokoškolští pedagogové však také mají povinnost podporovat studenty v rozpoznávání falešného porozumění a falešného fungování spravedlnosti. Výhodné je zapojit do výuky kritický realismus, který vrhá dostatečné světlo na naše chápání kontroverzních a politicky citlivých témat.

žák ; socioekonomický status ; sociální znevýhodnění ; vzdělávání učitelů ; chudoba ; spravedlnost ; sociální prostředí ; dialog ; vysokoškolský pedagog ; Velká Británie
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/453751>

14.

Detskije vpečatlenija kak pokazatel' vzaimodejstvija vzroslogo s rebenkom v semejnom dosuge / [Dětské dojmy jako ukazatel interakce mezi dospělým a dítětem při rodinných volnočasových aktivitách] / N. Šafran -- rus -- Obsahuje bibliografické odkazy: 3

In: Doškol'noje vospitanije : organ Ministerstva prosvěščenija RSFSR -- ISSN 0012-561X -- Roč. 88, č. 8 (2016), s. 43-49.

Aktivita rodičů a jejich interakce s dětmi při společném trávení volného času. Metoda monitoringu dětských zážitků z prožívání volnočasových aktivit. Autorka zkoumala víkendové aktivity předškolních dětí a jejich rodičů. Vytvořila skupiny podle druhů aktivit rodičů a škály aktivit v jednotlivých rodinách. Klasifikace interakcí mezi dítětem a rodiči. Výsledky prokázaly, že společné volnočasové aktivity s rodiči ovlivňují sebereflexi dítěte a že jeho emocionální prožívání závisí na intenzitě rodičovské účasti a spolupráce během aktivit s dětmi ve volném čase.

předškolní dítě ; volný čas ; rodiče ; sebehodnocení ; spolupráce ; interakce ; průzkum ; vztah rodiče-dítě ; Rusko ; aktivita
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/453074>

15.

Detjam o professijach : interaktivnyje zadanija SMART Table / [Dětem o profesích : interaktivní úkoly na SMART Table] / N. Afonina -- rus

In: Doškol'noje vospitanije : organ Ministerstva prosvěščenija RSFSR -- ISSN 0012-561X -- Roč. 88, č. 8 (2016), s. 12-15.

Jednou ze základních potřeb předškoláka je dozvídat se nové věci a získávat nové poznatky. K tomu slouží používání nových technologií v mateřské škole. Intelektuální rozvoj dítěte napomáhá rozvíjející se dovednosti řešit úkoly. Představení interaktivní tabule SMART Table, jejíž interaktivní programy odpovídají potřebám současných předškolních dětí. Cíl následujícího zaměstnání se SMART-em je napomáhat rozvoji rozumových i osobních schopností dětí a obohatit jejich představy o lidské práci a o volbě zaměstnání. Program nabízí ilustrace několika profesí a nástroje či předměty v dané profesi používané. Děti hádají, o jakou profesi jde a plní interaktivní úkoly (kreslení, procvičování řeči, logického myšlení apod.). Průběh hodiny řídí pedagog.

předškolní věk ; předškolní výchova ; předškolní dítě ; mateřská škola ; nové technologie ; interaktivní tabule ; rozvíjení schopností ; profese ; profesní orientace ; Rusko ; interaktivní metoda
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/453067>